

DIÁKOK

Előzmények – a múlt: az egyetem előtti időszak

- Hol született? Meséljen a családjáról! *(szülei foglalkozása, iskolai végzettsége, lakóhely típusa, testvérek száma)*
- Hova járt középiskolába? *(Milyen tanuló volt? Milyen eredménnyel zárta? Volt valamilyen speciális érdeklődési területe, tevékenysége? Szakosított képzésben részt vett? Volt pedagógus „mentora”? Ha igen: miben támogatta őt?)*
- Mit tudott a szakról? Honnan volt ez az információja? *(Itt rákérdezni: az egyetem informálta őt bármiről?)*
- Miért jelentkezett az ELTE-re? Miért erre a szakra jelentkezett? *(Itt figyelni arra: van-e valamilyen elhivatottsága, missziója a szak/pályaválasztáshoz kapcsolódóan!)* Felvételi rögtön sikerült? Ha nem, mit csinált a következő felvételiig? Szülei támogatták választását?
- Visszaemlékezve: akkor milyen elvárásai voltak az egyetemmel kapcsolatban? Milyen elvárásai voltak a szakkal kapcsolatban?
Ha nem tér ki rá, akkor részletesen: Voltak-e elvárásai (1) a tanárok szakmai felkészültségével, (2) az elméleti képzéssel, (3) a gyakorlati ismeretek átadásával, (4) a módszertani ismeretek átadásával, (5) (szociális munka, szociálpolitika kivételével:) a szakirányokkal, (6) a számonkéréssel, (7) úgy általában az egyetem működésével kapcsolatban?
- Mit gondolt akkor: mivel foglalkozik egy szociológus/szociálpolitikus/szociális munkás/politológus/kulturális antropológus?

TáTK-ról vélemények – a jelen

- Véleménye szerint a TáTK-n milyen színvonalú oktatás folyik? Miért?
Ha nem tér ki rá, akkor részletesen: Hogyan értékeli (1) a tanárok szakmai felkészültségét, (2) az elméleti képzést, (3) a gyakorlati ismeretek átadását, (4) a módszertani ismeretek átadását, (5) (szociális munka, szociálpolitika kivételével:) a szakirányokat, (6) a számonkérést, (7) úgy általában az egyetem működését? Miért?
- Más egyetemekhez képest hogyan értékeli az oktatás színvonalát? Mire alapozza ezt a véleményét?
- Eddig mennyire volt lehetősége gyakorlati tapasztalatokat szerezni (szakmába vágó munkát vállalni a graduális képzés alatt, szakmai gyakorlat)? Ha dolgozik/dolgozott: mit? Rendszeresen vagy alkalmilag? Szerződéses viszonyban?
- Van valamilyen választott szakiránya? Mi? **(Szociális munka, szociálpolitika esetében: Van olyan területe a szakmának, amivel szívesen foglalkozna?)**
- Milyen nyelveket ismer? Milyen szinten? Folytatott külföldön tanulmányokat?
- Most mit gondol: mivel foglalkozik egy szociológus/szociálpolitikus/szociális munkás/politológus/kulturális antropológus?

Véleménye szerint mi a feladata egy szociológusnak / szociálpolitikusnak / szociális munkásnak / politológusnak / kulturális antropológusnak?

Számára mit jelent szociológusnak / szociálpolitikusnak / szociális munkásnak / politológusnak / kulturális antropológusnak lenni?

Elhelyezkedési esélyek – a jövő

- Véleménye szerint a TÁTK-n szerzett diplomával hol lehet leginkább elhelyezkedni? Mire alapozza ezt a véleményét?
- Hogyan látja az elhelyezkedési esélyeit? És a többiekét? Mire alapozza ezt a véleményét?
- Véleménye szerint mi befolyásolja leginkább az elhelyezkedési esélyeket? Mire alapozza ezt a véleményét?

Ha nem tér ki bővebben, akkor részletesen: Milyen szerepe van (1) az egyetemen megszerzett elméleti tudásnak, (2) az egyetem megszerzett módszertani tudásnak, (3) a gyakorlatnak/munkatapasztalatnak, (4) a kapcsolatoknak, (5) a piac által igényelt képességek, szillek ismeretének, (6) a kevésbé általános, inkább speciális területek ismeretének, (7) az egyéni akaratnak, kitartásnak, (8) **(szociális munka, szociálpolitika kivételével:)** a szakirány(ok) elvégzésének?

- Neki kik, hogyan tudnak segíteni a munkahely-keresésben? (kapcsolatok: család, ismerősök, tanárok, diáktársak, csak saját maga stb., internet, fórumok, speciális szemináriumok.) Tett már lépéseket a munkahely-szerzés érdekében?
- Az egyetem elvégzése után hol szeretne elhelyezkedni? Szakmában? Milyen típusú munkahelyen? Miért? Szerinte ezek közül az elvárások közül mik fognak valóra válni?
- Mi lenne számára az álom-munka? Milyen életstílus lenne számára a megfelelő?
- Hogyan/hol látja magát öt év múlva? *(Természetesen: munkahely, munkakör, életstílus szempontjából.)*
- A munkapiaci elhelyezkedés szempontjából: véleménye szerint a képzésen belül mire kéne nagyobb hangsúlyt fektetni/elhanyagolni? Miért?

Alternatívák

- Tovább akar tanulni? *(más egyetem, külföld, phd, stb.)* Ha phd: hol? Ha TÁTK doktori iskolában akar továbbtanulni: miért? Mit tud az ottani képzésről?
- Akar külföldön dolgozni? Miért?
- Pályaelhagyás?

Búcsúzóul

- Ha visszapörgethetné az időt: ugyanerre a szakra jelentkezne? Mit csinálnál másképp? Miért?

MUNKAADÓK

Kérem, mesélje el röviden, hogy az Önök intézménye/cége/szervezete milyen tevékenységet folytat? Mióta? Hány munkatárssal dolgoznak? Önnek mi a munkaköre/mivel foglalkozik ebben a szervezetben?

Igények

- Az adott szegmensben jelenleg milyen igény van a társadalomtudományi végzettségű munkavállalókra? Elsősorban kikre? [*szociológus, szociálpolitikus, szociális munkás, politológus, kulturális antropológus*] Az ilyen jellegű kereslet Ön szerint fog változni a jövőben? Hogyan?
- Önök milyen társadalomtudományi végzettségű munkavállalókat **alkalmazznak**? Milyen munkakörben? Hány főt? És jelenleg milyen társadalomtudományi végzettségű munkavállalókat **várnak** elsősorban? Milyen munkakörre? Ez a kereslet hogyan fog változni a jövőben? Miért?
- Egy munkavállaló felvétele során Önöknél számít az, hogy melyik képző-intézményben szerezte diplomáját a jelentkező? Melyik képző-intézmény van előnyben? Melyik hátrányban? Miért?
- Önök milyen **tudáselemek** meglétét tartják fontosnak akkor, amikor egy társadalomtudományi végzettségű munkavállalót kiválasztanak? Ez a tudás mennyire szereztető meg felsőoktatási intézményben? Ezeknek az igényeknek mennyire felelnek meg a munkavállalók?
- Önök milyen **képességek, készségek** meglétét tartják fontosnak akkor, amikor egy társadalomtudományi végzettségű munkavállalót kiválasztanak? Ezek a képességek, készségek mennyire sajátíthatók el felsőoktatási intézményben? Ezeknek az igényeknek mennyire felelnek meg a munkavállalók?

Konkrétan rákérdezni: Mennyire fontos a (1) nyelvtudás, (2) gyakorlat, (3) korábbi munkahelyi tapasztalat, (4) jó tanulmányi eredmény, (5) szakosodás/specializáció, (6) jó ajánlás, (7) külföldi tanulmányok folytatása, (8) társadalomtudományi végzettség mellett más felsőfokú iskola elvégzése, (9) életkor?

Figyelni arra: a felsoroltak mennyire a társadalomtudományi végzettségűek specifikuma!

Kiválasztás, foglalkoztatás jellemzői/szemponjtjai

- Hogyan keresnek munkaerőt? **Konkrétan:** Formálisan, informálisan? Milyen forrásokból, milyen területekre koncentrálnak? Mivel motiválják őket a munkavállalásra?
- Felvesznek friss diplomásokat? Miért?
- A társadalomtudományi végzettségűek által betölthető munkakör ugyanolyan képességeket, készségeket, tudást igényel a férfi és a női munkavállalóktól? Ön lát valamilyen különbséget a férfi és a női munkavállalók között?
- A learning by doing (helyben betanítás) mennyi időt vesz el, ez mennyire jelent problémát?
- Általában mekkora a fluktuáció Önöknél? Mi ennek az oka?
- Munkaerőhiány, vagy túljelentkezés tapasztalható Önöknél? Mi ennek az oka?

- Milyen formában alkalmaznak társadalomtudományi végzettségű munkavállalókat? [*főállás, félállás, megbízási szerződés stb.*]

Vélemények a munkavállalókról

- Véleménye szerint a társadalomtudományi diplomával rendelkezőknek munkavállalásuk során milyen végzettségűekkel kell leginkább versenyezni? Miért?
- Ön szerint mivel foglalkozik egy szociológus? És egy szociálpolitikus? Egy szociális munkás? Egy kulturális antropológus? Egy politológus? Egy nemzetközi tanulmányok szakon tanuló?
- Ön szerint egy társadalomtudományi diplomával rendelkező munkavállalónak milyen előnyös tudása, képessége lehet a más területen végzettekhez képest?
- Véleménye szerint mi motiválja az Önöknél jelentkező munkavállalókat? **Konkrétan:** Milyen szerepe van (1) az anyagiaknak, (2) a karrier-lehetőségnek, (3) a szakmai tapasztalat-szerzés lehetőségének, (4) a munkahely által finanszírozott továbbképzésnek, (5) az érdeklődésnek megfelelő munkának, (6) a kellemes hangulatú munkahelynek, (7) a kényszernek?
- Ön szerint a friss diplomásokat mennyire jellemzi a tényleges szakmai elkötelezettség? Mennyiben kényszer az adott területen történő munkavállalás?
- Mi a legfőbb **gond** a frissen végzettekkel? Ezen hogyan lehetne változtatni? Mi az, amivel **elégedett** a frissen végzett társadalomtudományi végzettségű munkavállalók esetében?
- A frissen végzettek mennyire tudnak megbirkózni a munkahelyi elvárásokkal?

Igények a képzéssel szemben, együttműködés lehetőségei

- Önök elsősorban mit várnának el egy képző intézménytől? **Konkrétan:** Mire tanítsa meg a tanulmányokat folytatókat? Önök elsősorban mit várnának el az ELTE TáTK-tól?
- Véleménye szerint Önök és az ELTE TáTK hogyan tudna hatékonyabban együttműködni egymással? Milyen lehetőséget lát erre a partnerség kialakítására? (fórumok, találkozók, szemináriumok, gyakornoki hely biztosítása stb.)
- *Mutassátok be röviden a Bologna folyamat 3+2 éves képzési struktúráját!* – Ön szerint a három éves képzésben részt vevők milyen eséllyel fognak elhelyezkedni a munkaerő-piacon? Miért? Milyen tudáselemek és szilke átadására kellene Ön szerint koncentrálni annak érdekében, hogy a BA képzésben részt vevők is jó eséllyel el tudjanak helyezkedni a munkaerő-piacon?

MUNKAVÁLLALÓK

Az egyetem előtti időszak

- Hol születtél? Mesélj a családról! *(szülők foglalkozása, iskolai végzettsége, lakóhely típusa, testvérek száma)*
- Hova jártál középiskolába? *(Milyen tanuló volt? Milyen eredménnyel zárta? Volt valamilyen speciális érdeklődési területe, tevékenysége? Szakosított képzésben részt vett? Volt pedagógus „mentora”? Ha igen: miben támogatta őt?)*
- Miért jelentkeztél az ELTE-re? Miért az adott szakot választottad? Mit tudtál **akkor** a szakról? Honnan volt ez az információd?
- Mit gondoltál **akkor**: mivel foglalkozik egy szociológus/szociálpolitikus/szociális munkás/politológus/kulturális antropológus?
- Gondoltál **akkor** arra, hogy a későbbiekben mennyire fogsz tudni elhelyezkedni későbbi végzettségeddel? Mit?

Az egyetem

- **Visszagondolva**: mi az, amivel elégedett voltál az oktatást illetően? Mi az, amivel elégedetlen voltál? Miért?
- **Akkor** milyen színvonalúnak tartottad az oktatás színvonalát a szakon? Miért? Te **most** hogyan, miben változtatnád meg a képzést?
- Mennyire volt lehetőséged gyakorlati tapasztalatokat szerezni (szakmába vágó munkát vállalni a graduális képzés alatt, szakmai gyakorlat)? Ha dolgoztál: mit? **Szociális munka, szociálpolitika kivételével**: Volt valamilyen választott szakirányod?

Az egyetem után – munkaerő-piaci életút

- Mikor végeztél az egyetemen? **Visszagondolva**: az egyetem befejezése után hol szeretted volna elhelyezkedni? Milyen esélyt láttál akkor arra, hogy ezt a célot eléred? Milyen akadályokkal számoltál?
- Az egyetem befejezése után hol, hogyan kerestél munkát? Kiket/milyen cégeket/intézményeket kerestél meg? Hogyan? *(Itt mesélni kell: időben előre haladva milyen munkahelyeken, mit csinált, miért váltott munkahelyeket, stb.)*
- Hogyan kerültél erre a munkahelyre? Mit dolgozol itt? Mióta? Mesélj a munkádról! (milyen életstílussal jár, mik a feladatok, milyen munkakör, stb.)
- **Mi az, ami leginkább segítette a TE elhelyezkedésed? Miért TÉGED választottak ki a felsorolt munkahelyeken a jelentkezők közül? Konkrétan**: Mennyiben segítette az elhelyezkedésed a (1) nyelvtudásod, (2) gyakorlati tapasztalatod, (3) jó tanulmányi eredményed, (4)

szakosodásod/specializációd, (5) családot, (6) nem egyetemi ismeretségi köröd, (7) egyetemi ismeretségi köröd?

- Mennyire vagy elégedett a jelenlegi helyzeteddel?
- Mít tervezel a továbbiakban?
- Neked mik az elvárásaid a munkaadóktól és önmagadtól?
- Hol dolgoznál a legszívesebben, hol semmiképpen?
- Most mit gondolsz: mivel foglalkozik egy szociológus/szociálpolitikus/szociális munkás/politológus/kulturális antropológus?

A szükséges tudáselemek

- Hol lehet és/vagy hol érdemes munkát vállalni ezzel a végzettséggel? Mik a legfőbb szempontok a munkavállalás során?
- Szerinted mi határozza meg/befolyásolja a sikeres elhelyezkedést? Melyek a legfontosabb skillek/készségek/tudáselemek a munkavállalás során? Ezeket hogyan sajátítja, sajátíthatja el az ember?
- A te szakmában beszélhetünk munkanélküliségről? Ha igen: mitől lesz valaki munkanélküli?
- **Most mit gondolsz:** tanulmányaid alatt milyen színvonalú oktatás folyt a szakon? Miért?
- **Mennyire volt praktikus a tudás, amit az egyetemről hoztál? Visszatekintve mi hiányzott, min változtatnál?** (Akár konkrétan: Ő hogyan változtatná meg a curriculumot?) **Visszatekintve mi az, amivel elégedett vagy?**
- Ha visszapörgethetnénk az időt, és most állnál pálya-, illetve egyetemválasztás előtt, ismét ezt választanád, ezt az utat járnád be? Mit csinálnál másképp?

HÓLABDA - FÓKUSZ